

מ"ת 3636/10/17 - מדינת ישראל נגד שלום לאון

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

מ"ת 3636-10-17 מדינת ישראל נ' לאון(עציר)

לפני כבוד השופט אהרן האוזרמן

המבקשת:
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רפ"ק מירית בן מיור

נגד

המשיב:
שלום לאון (עציר) ע"י ב"כ עו"ד אברהם ג'אן

החלטה

כנגד המשיב הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים על פי סעיף 21(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו - 1996, במקביל להגשת כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בשכרות, גרם תאונת דרכים תוך נהיגה בקלות ראש ואי ציות לתמרור זכות קדימה (301), אי מסירת פרטים, אי עצירת הרכב במקום תאונה, אי הגשת עזרה לנפגע ואי הודעה על התאונה למשטרה.

המשיב נעצר בידי המשטרה ביום 12.10.17 והובא לביהמ"ש. ביום 16.10.17 נמצא המשיב ראוי לחלופת מעצר על ידי כב' הש' זרזבסקי שהורה לשחררו למעצר בית מלא, בפיקוח ובתנאים מגבילים. על החלטה זו ערערה המדינה לבית המשפט המחוזי, תוך עיכוב ביצועה.

ביום 17.10.17 התקבל ערעור המבקשת בבית המשפט המחוזי, בעמ"ת 25083-10-17 לאחר דיון בפני כב' הש' ציון קאפח, אשר הורה על המשך מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת, וכן הורה כי הדיון יוחזר לבית משפט קמא לשם קבלת תסקיר מעצר בתוך 14 ימים.

לאחר ששמעתי את טיעוניהם המפורטים של באי כוח הצדדים, לאחר שהתקבל תסקיר מעצר, החלטתי כי יש מקום להיענות לבקשה ולעצור את המשיב עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

באי כוח הצדדים הסכימו לקיומן של די ראיות לכאורה לעובדות כתב האישום, לצורך הדיון בבקשה. מצאתי כי קיימת עילת מעצר, נוכח מסוכנות המשיב, הנלמדת מנסיבות ביצוע העבירות מהתנהגותו העולה מכתב האישום וכן נובעת מעברו התעבורתי ומהרישום הפלילי שלחובתו.

מצאתי כי אין לתת אמון במשיב כי יקיים החלטות ביהמ"ש בדבר חלופת מעצר ותנאים מגבילים בכל פיקוח שהוא וזאת במיוחד מאחר ולמשיב רישום פלילי ב-2 עבירות של הפרת הוראה חוקית, אשר כפי שהוברר בדיון בפני, מדובר

בהרשעה בעבירות אותן ביצע ב-2 הזדמנויות שונות, שעה שהפר תנאי מעצר בית בו שהה בחלופת מעצר על פי החלטת ביהמ"ש.

ואלו הנימוקים המפורטים להחלטתי:

ב"כ המשיב הסכים לאורך כל הדיונים לקיומן של ראיות לכאורה ואף לקיומה של עילת מעצר. ב"כ המשיב ביקש למקד את טיעונו כלפי בחינת המסוכנות הנובעת מהמשיב בשלב זה, ככל שנוגע לנהיגה ברכב וכן באפשרות לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו באמצעות חלופת מעצר, במעצר בית מלא בפיקוח חמשת המפקחים המוצעים, ש-4 מהם נמצאו ראויים בבדיקתם על ידי שירות המבחן.

ב"כ המבקשת טענה כי אין לתת כל אמן במשיב והפנתה לתסקיר המעצר ואל המלצת שירות המבחן.

תסקיר המעצר חד משמעי ותוכנו מדבר בעד עצמו. המלצת קצין המבחן היא שלא לשחרר את המשיב לכל חלופת מעצר, מאחר ולהערכתו רמת הסיכון הנשקפת מהמשיב אינה מאפשרת את שחרורו בתנאים מגבילים, והסיכון מהמשיב ניתן למניעה טובה בשלב זה, אך ורק בדרך של מעצרו בפועל.

שירות המבחן בחן את חלופת המעצר המוצעת ע"י המשיב, פגש במפקחים בני משפחתו וחברו של המשיב ומצא כי מדובר במפקחים ראויים, שפקחו גם בהליך קודם ומהווים דמויות משמעותיות מבחינת המשיב וכן מוכנים להתגייס ולהירתם להמשך פיקוח והשגחה על המשיב, גם בהליך הנוכחי.

עם זאת, נוכח תהליך התדרדרות קיים של המשיב, מאחר והמשיב חזר לדפוסים בעייתיים והתמכרותיים, מאחר והמשיב מסרב לשוב למסגרות טיפול המוכרות לו מעברו, מאחר והוא חוזר על ביצוע העבירות של נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול (בפעם השישית) וכל זאת גם תוך כדי ריצוי עבודות שירות שנגזרו עליו בתיק (פלילי) אחר, מצא קצין המבחן לקבוע כי קיימת רמת סיכון משמעותית וגבוהה להישנות העבירות ע"י המשיב.

יש להדגיש כי קצין המבחן מצא כי המשיב בחר לנתק את קשריו מגורמי טיפול המוכרים לו בהם נעזר בעבר, נוטה להסתיר את תהליך התדרדרותו מבני משפחתו הקרובים, כולל מהמפקחים המוצעים וכן לא נרתע מסנקציות עונשיות שננקטו נגדו בעבר ומההליכים המשפטיים שמתנהלים כנגדו כעת במקביל ב-2 תיקים נוספים בביהמ"ש לתעבורה בפ"ת (בעבירות זהות).

המשיב מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2002 לחובתו 33 הרשעות קודמות בתעבורה, בהם 3 הרשעות קודמות בעבירות של נהיגה בשכרות/תחת השפעת אלכוהול (בשנים 2011, 2013 ו-2014).

כאמור, כנגד המשיב תלויים ועומדים 2 אישומים נוספים בעבירות של נהיגה בשכרות, המתבררים בימים אלו בבית המשפט לתעבורה בפ"ת.

למשיב רישום פלילי מכביד ביותר, הכולל עבירות חוזרות ונשנות של אלימות, איומים, הטרדה, עבירות סמים ועבירות רכוש.

למשיב 2 הרשעות קודמות בעבירה של "**הפרת הוראה חוקית**" אשר הוברר בדיון בפני כי נעברו תוך הפרה של הוראת בית המשפט המורה על מעצרו של המשיב בחלופת מעצר, במעצר בית חלקי.

בהמשך לדיון בביהמ"ש המחוזי, הוצגו בפני על ידי ב"כ המבקשת כתבי האישום המתוקנים ופסקי הדין, ב-2 המקרים [בתיק פ"ל 28980-02-13 ופ"ל 490-08-12]. יש לציין כי במסגרת הסדר טיעון בשני התיקים נמחקו עבירות נלוות ונותרה הרשעה בעבירות של הפרת הוראה חוקית.

ב"כ המבקשת הפנתה את תשומת ליבי לדברי המשיב בביהמ"ש בערר בפני כב' הש' קאפח כאמור, כפי שעולה בפרוטוקול הדיון (עמ' 3 ש' 17), בו נשאל המשיב ע"י כב' הש' קאפח באופן מפורש האם בעת שביצע את העבירות של הפרת הוראה חוקית שנכללו ברישומי הפלילי, עשה זאת תוך הפרת מעצר בית בניגוד לתנאים המגבילים, המשיב ענה באופן ישיר: "**אני משיב שלא יצאתי בשעות שנאסר עלי**".

ב"כ המבקשת טוענת בצדק כי המשיב נתפס משקר לבית המשפט, שקר גס, ודי בעובדה זו כדי לבסס את עמדת המבקשת כי לא ניתן לתת כל אמון במשיב ובהבטחותיו.

יש לזכור כי המשיב נתפס מבצע את העבירות החמורות כפי שיוחס לו בכתב האישום נשוא בקשת המעצר, בזמן שהוא מרצה עונש מאסר במסגרת עבודות שירות, כפי שנגזר עליו בת.פ. 39558-02-15 כאשר נותר לו עוד כחודש ימים עד לסיום ריצוי המאסר.

אכן השאלה שבפני ממוקדת בשאלת האמון שניתן לתת במשיב כי יקיים את החלטות בית המשפט ובמיוחד יקיים החלטה המורה על מעצר בית בתנאים מגבילים ולא יפר אותה בשום מצב. שאלה זו ממוקדת במשיב עצמו והינה נפרדת משאלת האמון שניתן לתת במפקחים המוצעים.

מוסכם (גם על המבקשת) כי למשיב "רשת משפחתית" ראויה ותומכת המוכנה להירתם לטובתו ויכולה הייתה להיחשב כפיקוח ראוי. יחד עם זאת, בתשובה לשאלה האם אוכל לתת אמון במשיב עצמו מצאתי כי "ראויים" ככל שיהיו המפקחים המוצעים, הרי שהמשיב עצמו אינו ראוי לכל חלופה.

נוכח התרשמותי מהמשיב, על בסיס טיעוני הצדדים, לאחר שהאזנתי לדבריו ואף לדבריה של אמו שבקשה לפנות אלי, מצאתי כי לא אוכל לתת אמון במשיב כי יקיים את החלטתי זאת באם אורה על חלופת מעצרו בתנאים מגבילים, זאת אף תחת פיקוחם של המפקחים.

בבש"פ 3357/06 אחמד נאיף כעביה נ' מ"י, [פורסם בנבו] קבעה כבוד השופטת עדנה ארבל כי:

עמוד 3

" כאשר המקרה, לאור נסיבותיו הספציפיות, מלמד על כך שלא יהיה די בחלופת מעצר כלשהי כדי להשיג את תכלית המעצר, אין צורך לבחון חלופות קונקרטיות ... מקרה זה הוא מאותם מקרים, אשר ממכלול הנסיבות ניתן ללמוד כי אין חלופת מעצר שיהיה בה כדי להשיג את תכלית המעצר".

בבש"פ **9573/09** עבדאללה סלימאן נ' מ"י, [פורסם בנבו], בית המשפט העליון (כב' הש' פוגלמן) אישר את החלטת בית המשפט המחוזי שהפך החלטת ביהמ"ש קמא, אשר בהתאם להמלצת תסקיר שרות המבחן שחרר את המערער לחלופת מעצר, והורה על מעצרו בפועל ועד תום ההליכים של המערער.

נקבע כי:

" מן העורר נשקפת מסוכנות שלא ניתן לאיינה על דרך של שחרורו לחלופת המעצר שהוצעה על-ידו. מסוכנותו של העורר עולה משילובם של המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ביחד עם עברו הפלילי והתעבורתי המכביד.
...מדפוס התנהגותו הסדרתי של העורר, בתחום התעבורתי, עולה החשש כי לפנינו נאשם שאין אימת הדין שורה עליו - וככזה, יקשה עלי לראות כיצד ניתן לתת בו את האמון שלא יביא להפרתם של תנאי חלופת המעצר שיקבעו בעניינו".

[ראה גם בבש"פ **6595/12** אדרי מכלוף נ' מ"י, כבוד השופטת א' חיות (כתוארה אז) (פורסם בנבו)].

אכן, ההלכה הנוהגת בענייננו מורה כי ככלל, אין להורות על מעצר עד לתום ההליכים בעבירות תעבורה אלא במקרים חריגים בהם מתקיים חשש אמיתי כי אף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות המשיב. כאשר מסוכנות המשיב מתבטאת בעיקר בנהיגה, מטרת המעצר היא למנוע מן המשיב לנהוג ולשים אותו תחת פיקוח עד לתום ההליכים נגדו. [ראה: בבש"פ **227/08** גריפאת נ' מ"י (פורסם בנבו) (14.03.08) ובש"פ **9524/07** אושרי ועקנין נ' מ"י (פורסם בנבו) (18.11.07)].

על בית המשפט להקפיד ולבחון תמיד האם לא ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך חליפית, שפגיעתה בחרות המשיב הינה פחותה [סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996 [להלן: "חוק המעצרים"]].

כמצוות המחוקק נעשתה בחינה כזו, בין היתר על ידי הפניית המשיב לבדיקה מקצועית של שרות המבחן. התקבל תסקיר מעצר. מדובר בתסקיר שלילי ונחרץ. נקבע להלכה כי על ביהמ"ש לכבדו. סטייה מתסקיר שלילי ונחרץ מצריכה נימוקים מיוחדים וכבדי משקל [ראה: בבש"פ **8431/13** אבו סרחאן נ' מ"י (פורסם בנבו) (23.12.13) ; ובש"פ **2006/10** מ"י נ' פלוני (פורסם בנבו) (23.06.10)].

אני מוצא כי מדובר באחד מאותם מקרים חריגים אליהם כיוונה הפסיקה המצוטטת לעיל, בהם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות כל חלופת מעצר, אלא על ידי מעצר בפועל.

המפקחים המוצעים, ראויים ככל שיהיו, אין בהם די לדעתי כדי למנוע את הסיכון הממשי כי המשיב יצא ממקום מעצר למרות החלטת בית המשפט המורה על תנאים מגבילים ועל אף הפיקוח, ויבצע עבירות, כפי שמוכיח ניסיון העבר עמו.

חלופת מעצר כרוכה אמנם תמיד בנטילת סיכון להישנות ההתנהגות העבריינית המיוחסת למשיב, אולם בנסיבות המשיב דנן, לדעתי מדובר בסיכון ממשי שאין מקום לקחתו.

בהעדר אפשרות כאמור להפחית את הסיכון הנשקף מהמשיב בכל דרך אחרת, פרט למעצרו, אני קובע כי אין למשיב כל חלופת מעצר.

בשולי החלטה זו ראוי להוסיף כי לאחר שמצאתי כי המשיב אינו ראוי לשחרור לחלופת מעצר, נתתי דעתי גם לאפשרות להורות על בדיקת התאמתו של המשיב להמשך מעצר במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני [לפי סעיף 22.ב. ל"חוק המעצרים"].

מצאתי כי מאותם נימוקים של מסוכנות והעדר אמון במשיב, אינני יכול לתת במשיב את מידת האמון הנדרשת גם לצורך אפשרות זו.

אין בעצם ההכרזה על "מעצר" ואף בהוספת הפיקוח באמצעות אזוק אלקטרוני, כדי להוות להערכתי תוספת "פיקוח" המהווה מחסום של ממש, שימנע מהמשיב את הפיתוי ואת האפשרות להפר את תנאי המעצר (ולצאת ממשמורת חוקית).

בהתקיים להערכתי סיכון ממשי במקרה כזה, להמלטות המשיב ממעצר, אף באם אורה על המשך מעצר בפיקוח אלקטרוני (בביתו), אני דוחה אפשרות זו על הסף.

כמובן שבמידה ויחול שינוי מהותי בעמדותיו של המשיב, בחלוף הזמן עם המשך מעצרו עד לתום ההליכים, או אם ישתנו הנסיבות, יהיה המשיב רשאי לבקש לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר במעצרו עד תום ההליכים, בהתאם לעילות הקבועות בחוק.

לאור כל האמור לעיל, אני מורה כי המשיב יעצר וזאת עד לתום ההליכים כנגדו.

זכות ערר כחוק לבית המשפט המחוזי בת"א.

**ניתנה היום, י"ז חשוון תשע"ח, 06 נובמבר 2017,
בנוכחות הצדדים.**

